

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci Ivy Peterkové „ Sklon k rozpočtovým deficitům: analýza vlivu rozpočtového cyklu na výdaje státního rozpočtu České republiky“

Vedoucí diplomové práce: Prof. PhDr. František Ochrana, DrSc.

Diplomová práce byla zpracována v souladu s původním zadáním. Hodnotím ji z pohledu jednotlivých kritérií následovně:

a) Věcný přínos práce a její přidaná hodnota

Práce je svým zaměřením interdisciplinární. Primárně řeší problematiku rozpočtových deficitů v ČR z pohledu teorie veřejné politiky, ale zároveň se pohybuje v oblasti teorie veřejných financí, veřejné ekonomie, veřejné volby a dílem i kvantifikačních metod, kdy na demonstraci problému je v příloze aplikován model lineární regrese. Přidanou hodnotu práce spatřuji v samotném interdisciplinárním zpracování problému rozpočtového deficitu. Toto téma je dominantně analyzováno (možno říci pouze či převážně) z pohledu teorie veřejných financí. Takto zpracovaný problém je původní. Diplomantka na základě znalosti metod teorie veřejné politiky zpracovala práci, která je svými výstupy zajímavá i pro studenty doktorského studia, kteří se obdobnou problematikou zajímají.

b) stanovení výzkumných otázek a jejich zodpovězení; přístup ke zpracování práce

Diplomantka si stanovila celkem tři výzkumné otázky, které dále blíže strukturovala. Jejich podstatou bylo prověření, zda existuje závislost objemu veřejných výdajů na politickém cyklu, na politické orientaci vládnoucích stran a nakolik se objem a struktura veřejných výdajů liší v závislosti na politické orientaci stran? Uvedené otázky byly podrobeny verifikaci. Diplomová práce na příkladu ČR prokázala, nakolik je teorie rozpočtových deficitů a teorie volebního cyklu jistým zjednodušujícím modelem. Přínos diplomové práce je právě v „identifikaci“ „vně rozpočtových faktorů“, které způsobují deficit. Nepotvrzení ověřovaných hypotéz se ukázalo jako velmi cenné a přínosné, jak ukazuje syntetický závěr diplomové práce. Kladně hodnotím, že Iva Peterková se pokusila i o lineární regresi. Sama hodnotí svůj přínos velmi skromně, a to jako nástroj k „vysvětlení vzájemných vztahů proměnných ... a výzvu pro výzkumníky tohoto problému do budoucna“. Cení si tohoto jejího pokusu o to více, že daná kvantifikace je mimo rámec jejího oboru. Přesto se nezdráhala ji do diplomové práce zařadit, čímž vznikl zajímavý pokus, jak založit případný interdisciplinární výzkum tohoto problému na FSV. Kladně hodnotím přístup diplomantky k psaní práce. Iva Peterková pracovala samostatně, iniciativně a svědomitě. Pravidelně se mnou problémy konzultovala.

c) Strukturace práce a stanovení výzkumných cílů

Diplomová práce vychází z logiky obecného a jedinečného. Úvodní část definuje výzkumné cíle. Ty jsou stanoveny jak analyticky tak i synteticky. Konstatuji, že cíle byly splněny. S ohledem na výzkumný předmět byla zvolena odpovídající teoretická východiska. Ta vycházejí jak z teorie veřejné politiky, tak i z jiných vědních disciplín (veřejných financí, politologie, teorie veřejné volby). Daná interdisciplinarita činí práci zajímavou a přínosnou.

d) Věcná správnost a přesvědčivost argumentace

Práce se opírá o vlastní sběr dat, která byly získána polo-strukturovanými rozhovory a sekundární analýzou dat. V analytické části práce využívá metody veřejné politiky, a to zejména dimenzionální analýzu, strom příčin (v aplikaci na sklon k rozpočtovým deficitům). Diplomantka prokazuje, že si patřičně osvojila výzkumné metody oboru, v němž obhazuje svoji diplomovou práci. Z hlediska argumentace použité sylogismy a jejich mody odpovídají

pravidlům logické inference. Taktéž použitá implikace respektuje pravidla zobecňování platná pro neúplnou indukci.

e) Propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů

Teoretická východiska jsou ukotvena v několika úhlech pohledu. Problém deficitu je „uchopen“ z pohledu teorie veřejného sektoru, pojmu „veřejného zájmu“, teorie rozpočtové politiky a teorie volebního (politického) cyklu. Konstatuji, že zvolená východiska odpovídají povaze předmětu zkoumání.

f) Metodologický přístup a aplikace jednotlivých metod

Diplomantka uplatnila mix normativní a nenormativní metodologie. Využívá přitom jak obecně vědní metody (analýza, syntéza, indukce, dedukce), tak i metody speciálně vědní (statistická analýza), resp. metodu komparativní analýzy. Prokazuje, že dovede dané metody tvořivě použít.

g) využití literatury a dat

Analýza problému se opírá o poměrně bohaté pramenné zdroje, a to jak monografie, statě, výzkumné zprávy, tak i o veřejně politické dokumenty. Ke zpracování práce byla provedena analýza státních rozpočtů. Diplomantka prokazuje, že dovede analyzovat pramenné zdroje a na základě jejich analýzy formulovat vlastní závěry.

h) stylistika a formální zpracování (citace, grafická úprava)

Formální úprava práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce. Diplomová práce je formálně přehledná. Není mně známo, že by byla porušena pravidla citování zdrojů.

Závěr:

Diplomovou práci **doporučuji k obhajobě**. Hodnotím ji známkou „výborně“. Diplomantka prokazuje, že má předpoklady pro vědeckou analýzu problémů a pro další studium.

V Praze, dne 7. června 2011

Prof.PhDr. František Ochrana, DrSc.